

Kereskedelmi szakiskoláink.

Kassa, július 20.

Fejlődő iparunk és kereskedelmünk mellett nagy reményekkel nézünk kereskedelmi szakiskolánkra, mint a jövőben virágzó kereskedelmünk hivatott bajnokainak bölcsőjére; sokat várunk tőlük: várjuk az ország kereskedelmének fellendítéséhez szükséges hivatott erőket. És a kormány átérzve ezen iskolák nagy fontosságát, teljes energiával látott ezeknek létesítéséhez. Nagy számban keletkeztek országszerte ily célú intézetek s e tekintetben — hála Istennek — nem panaszkodhatunk. Rövid idő alatt körülbelül 37 felső kereskedelmi iskola alakult hazánkban mindenfelé. De a viszonyok változása folytán most már nagynak mondhatjuk ezek számát s hibásnak elhelyezésüket. E két szempontból fogunk kissé foglalkozni felső kereskedelmi iskoláinkkal.

Hazánkban körülbelül 37 felső kereskedelmi iskola van. Ha minden intézet átlag csak 25—30 ifjút szolgáltat évente a kereskedelemnek, akkor is hazánk összes kereskedelmi iskolái minden évben körülbelül 1000-rel növelik a kereskedők, illetőleg kereskedelmi hivatalnokok számát. Ezeknek legnagyobb része kereskedő lesz, mert a ki hivatalnok akar lenni, az középiskolai tanulmányainak elvégzése után a kereskedelmi akadémiába megy, melynek elvégzése tovább tart ugyan, de ennek fejében biztosabb és jövedelmezőbb álláshoz juttatja az embert.

Ismétlem, több, mint 1000-rel szaporodik évente a kereskedőosztály embereinek száma és ez oly nagy szám, a melyet az absorbeálni nem képes. Ezzel szemben hasonlíthatatlanul csekélyebb számban vannak ipariskoláink. Sokkal jobb volna tehát, ha egyes kereskedelmi iskoláink helyett ipariskolákat létesítenének, különösen pedig ott, a hol a tényleges állapotok olyanok, hogy azon kereskedelmi iskolák működése fölösleges, sőt célszerűtlen. És erre nagy gondot kell fordítani a kormánynak, mert éppen a szakiskoláknál nagyon fontos azok elhelyezése. Középiskolák bárhol állhatnak, azok egyrészt a magyarosodás, másrészt a kultúra szempontjából mindig haszonnal járnak: az idegen ajku lakosok közt különösen nemzeti, a műveletlen vidékeken különösen kulturális célokot szolgálnak, de mindig és mindenütt kedvezők a körülmények a középiskolák sikeres munkájára. Népiskolákat meg pláne akárhol és minél nagyobb számban létesíthetünk, ezek minden körülmény között eredményesen munkálhatnak. Azonban a szakiskolák és különösen kereskedelmi szakiskolák elhelyezésénél tekintettel kell lennünk arra, hogy csak oly helyen állítsuk fel azokat, a hol a kereskedelmi állapotok olyanok, hogy a növendékekben kedvet, szeretetet ébresztenek, hajlamukat táplálják a kereskedelem iránt, a hol van kereskedelmi élet, a hol a tanulók maguk egész terjedelmében megfigyelhetik azt a kis világot, a melyben majd élni fognak, a melynek életüket szentelték.

Ha ezen körülmények tekintetbe vételével helyezzük el a kereskedelmi iskolákat, akkor biztosak lehetünk a felől, hogy ezeknek munkája nem fog veszendőbe menni. De felső kereskedelmi iskoláink jelenlegi elhelyezése mellett több oly intézet van, amely a helyi és egyéb körülmények kedvezőtlenesége folytán nem tud eredményes munkásságot kifejteni, hanem működése ugyszólván minden haszon nélkül való.

Felsőmagyarországon pl. kereskedelmi iskolák vannak Homonnán, Késmárkon, Nagy-Rőczén, Turócz Szt.-Mártonban, Alsó-Kubinban stb. Ezen iskolák legnagyobb része oly helyen, illetőleg oly városban épült, a melyben egyáltalán nincs kereskedelmi élet s így a növendékeknek tanulmányaik tartama alatt nincs alkalmuk a kereskedelem viszonyait megismerni és megkedvelni. Midőn az iskolából kikerülnek, még semmiféle ismerettel, tapasztalattal nem bírnak a kereskedelem terén. Minden új előttük és így nehezebben sajátítják el a kereskedelmi élethez szükséges gyakorlati ügyességet. Elég kereskedőt szolgáltat-

nak a budapesti, kassai, miskolci és más ily nagyforgalmu és kereskedelmi élettel bíró városok kereskedelmi iskolái. A fent említett városok kereskedelmi iskoláinak működése teljesen fölösleges.

HIREK.

— **A honvédség köréből.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király — a mint azt már tegnap jeleztük — elrendelte J a h I Gusztáv altábornagynak, a kassai III. honvédkerület parancsnokának hasonminőségben a szegedi II. honvédkerülethez való áthelyezését; H o f f m a n n Hugó vezérőrnagyot, a 79. honvéd gyalogdandár parancsnokát a kassai III. honvédkerület parancsnokává nevezte ki.

— **Előléptetések és kinevezések a vasútnál.** Mint értesülünk, a m. kir. államvasutak hivatalnoki karában augusztus hó folyamán nagyobbabású előléptetések és kinevezések lesznek. A minisztertanács ugyanis az előléptetést akadályozó keresteket az egyes fizetési fokozatok első osztályában eltörölte s ott is rendszeres várakozási időket állapított meg. Ennek folytán a máv. igazgatósága utasította az üzletvezetősegeket, hogy az előléptetések, illetve kinevezésekre vonatkozó javaslatokat haladéktalanul terjesszék fel.

— **Helyőrség változások.** A 14. huszárezrednek Serajevóban állomásozó 4. százada szeptember 7-én jön új helyőrségére, Kassára. — A jelenleg Kassán állomásozó 16. hadosztály tüzérezred a hadgyakorlatok beférése után Losonczra megy helyőrségre.

— **Új telefonelőfizetők.** S ü s z h o l c z Mór sórraktára 261 számmal és H a l t e n b e r g e r Péter 258. számmal a telefonelőfizetők közé beléptek.

— **Egy kis kellemetlenség.** Nagyban folytak a vízvezetési munkálatok. Az egész város az e célra ásott keskeny és mély árokkal van körülveve, a mely elég alkalmas arra, hogy a sötétben az ember beléessék. Tegnap azonban fényes nappal történt egy kis baleset, a mely nem kis zavart okozott. Teitelbaum Mór alsómislyei vendéglős szekere, a melybe két ló volt fogva, ott álldogált a Rákóczy-köruton a felsőbb leányiskola épületével szemben, a vízvezetési árok mellett. Az ügyetlen kocsis meg akarta fordítani a szekeret, a melynek azonban az ut keskenysége miatt nem volt arra helye. A fordulásnál az egyik ló belezuhant a keskeny árokba, a melyben a jól táplált állat megszorult, úgy, hogy kiemeléséről szó sem lehetett. Már sokan el is parentáltak a szerencsétlen állatot, a mely a szenvedett horzsolásoktól kétoldalt erősen vérzett és a lázas kapálózástól kimerülve, tehetetlenül hanyatlott alá. Végre egy buzgó idegen, a kit a ló szenvedései meghatottak, a mentőkért telefonált, a kik ásóval, kapával és kötelekkel meg is jelentek. Az árkot homokkal lejtőalakban behányták, a melyen a lovat kényelmesen felvezették. Az általános öröm tapsokban és éljenzésekben tört ki és a ló diadalmenetben folytatta útját.

— **Katonák szerencsétlensége.** A lipótszentmiklósi képviselőválasztásra a Lőcsén állomásozó 85-ik gyalogezred két századát vezényelték ki a rend fenntartása végett. A katonaság a választás után f. hó 18-ikán különvonaton indult haza Lőcsére. A kiállott fádalmakat követő pihenés reménye vígságra hangolta a hadfiakat, a kik nem is gondoltak arra, hogy mily óriási veszély fenyegeti őket. A katonákat hozó különvonat szerencsésen eljutott Csorbára, a hol több pernyi tartózkodási ideje volt. Már éppen indulni készült, midőn egy Ruttkárról Poprádra igyekvő gyorsvonat mozdony hátulról neki vágódott. Az összeütközésnek óriási hatása volt. A zsufolt vonaton hat katona megsebesült, köztük kettő életveszélyes sebesüléssel. Három kocsit összetört és egy ló bal első lábát

törte el. A nyomozás megindult annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenség miatt kit terhel a felelősség.

— **A dobsinai jégünnepély programja.** A folyó hó 26-án, szerdán megtartandó dobsinai jégünnepélyre nagyban folynak az előkészületek. A barlang nagytermében mintegy 280 négyszögöl terület áll rendelkezésre a korcsolyázóknak. A jég hullámos felületét Kovács János jégmester, barlangvezető most nagyban gyalultatja. Az ünnepély fénypontja lesz az ezidei budapesti városligeti jégünnepélyről ismert egri lassu és gömőri friss kopogós csárdás, a melyet Dezső Arthur műkorcsolyázó-bajnok és Turcsányi Olga, a szentpétervári Chazanszky-színház primadonnája mutat be. Ezt páros keringőtánc, majd lengyelke követi. Azután műkorcsolyázást mutat be Turcsányi Olga és Dezső Arthur. Csillag egy lábon. Pas de quates. Nyolcas változatok stb. Majd hockey jégjátékot játszanak Dezső Elemér vezetésével az ügyesebb korcsolyázók. Végül egy bravuros mutatvány fejezi be a műsort, t. i. leereszkedés a meredek hegyről egy lábon. A barlangot a mutatványok alatt villamos fényszórókkal világítják meg. A csárdás és keringő táncokhoz Balog Bálint a jégbarlang-lepi cigánya szolgáltatja a zenét zenekarával. Az általános korcsolyázásban résztvevők a helyszínen jelentkezhetnek M a r k ó Miklós főrendezőnél. A korcsolyázásban résztvevő urak és hölgyek előre feligazított korcsolyával jelennek meg, mert a barlangban korcsolyakulcsok és szijak nem kaphatók. Tekintettel a tátrai fürdőből érkező néző- és korcsolyázó vendégekre, a jégünnepély délelőtt 11 órakor kezdődik, melyet az Éleskő hegytetőről három mozsárágyú lövés jelez.

— **Egy audiencia évfordulója.** Julius 19-ike nevezetes dátum. Harminckilenc esztendővel ezelőtt, 1866. július 19-én Deák Ferenc ő felsége hívására a Burgban audiencián jelent meg. A königgrätzi vereség után ugyanis Bécsben elhatározták, hogy a kiegyezés dolgában megkezdik Magyarországgal a tárgyalásokat. Majláth György udvari kancellár unokaöccsét, Szegedy Györgyöt Puszta-Szent-Lászlóra küldötte Deák Ferenchez. Szegedy megvitte Deáknak a kancellár levelét, mely azt a felszólítást tartalmazta, hogy Deák jelenjék meg ő felsége előtt. Deák Ferenc ő felsége hívására a déli-vasuton Bécsujhelyen át azonnal elutazott Bécsbe. Ott egy szállóban Ferenczi dr. néven bérelt szobát s másnap reggel egyfogatu bérkocsin, a melynek bakján ott volt kis utazótáskája, a királyhoz ment. Ő felsége nagyon megörült, a mikor Deák Ferencz előtte kijelentette, hogy az ő meggyőződése szerint a magyar nemzet a königgrätzi vereség után sem követel többet, mint azelőtt. Gyökeres rendszerváltozást nem tartott helyesnek a porosz béke megkötése előtt. Azt azonban szükségesnek mondom, hogy a rendszerváltozásnak közvetlenül a békekötés után azonnal be kell következnie. Ő felsége azután megkérdezte Deákot, hogy hajlandó lenne-e az alkotmány helyreállítása után kormányt alakítani, de Deák határozottan kijelentette, hogy ilyen megbízást semmi körülmények között sem vállalna s a kormány tagjai között sem foglalna helyet. Azt a kormányt azonban, mely az ő eszméit igyekeznék megvalósítani, készségesen támogatná. Deák Ferencz a maga részéről Andrássy Gyula grófot ajánlotta, mint oly férfit, a ki legalkalmasabb ember a kormányalakításra. Ő felsége rögtön az emlékezetes audiencia után magához hívatta Andrássy grófot, a kívül három, több órás audiencián részletesen megbeszélte az aktuális kérdéseket.

— **Az osztálysorsjáték** mai huzásán harmincezer koronát nyert 72765, huszezer koronát nyert a 64483 számú sorsjegy.

— **A névtelen levél.** Bár a társadalom megvetését érdemlik ki azok, a kik névtelen levelek írásával gáznak felebarátjuk becsületében és jó hírnevében, mégis találkoznak